

HÔPITAL UNIVERSITAIRE
DE BRUXELLES
ACADEMISCH ZIEKENHUIS
BRUSSEL

HÔPITAL
JULES BORDET
PEDIATRIE

Hôpital Universitaire
des Enfants Reine Fabiola
Universitair Kinderziekenhuis
Konigin Fabiola

Brandwonden preventie

6 *Een brandwond is een verwonding van de huid die meestal ontstaat bij contact met een bron van extreme hitte.*

De verschillende soorten brandwonden

►► THERMISCHE BRANDWONDEN

Thermische brandwonden worden veroorzaakt door direct contact met een heet element:

- voorwerpen zoals strijkijzers, barbecueroosters, aanstekers ...
- vloeistoffen zoals heet water of olie tijdens het koken, hete dranken (soep, thee, koffie ...),
- een te heet bad ...
- gassen zoals industriële of huishoudelijke dampen, rook ...
- vlammen

Dit soort brandwonden komt vaak voor in een huiselijke context.

►► ZONNEBRANDWONDEN

Zonnebrandwonden worden veroorzaakt door de straling van de zon. We noemen ze ook 'zonnebrand'.

Zonnebrand kan mild of ernstig zijn, afhankelijk van de grootte van de wond (welk deel van het lichaam?), de plaats (gevoelige zones zoals gezicht, handen, voeten of genitaliën) en de intensiteit (optreden van blaren).

►► VRIESWONDEN

Extreem koude temperaturen veroorzaken net zoals extreem warme temperaturen brandwonden.

Vrieswonden worden vaak over het hoofd gezien, maar zijn net zo gevaarlijk als een thermische brandwond (bv. een coldpack of ijs gebruiken bij een kind zonder de bescherming van een washandje of handdoek).

►► CHEMISCHE BRANDWONDEN

Chemische brandwonden komen vaak voor bij het klussen of bij huishoudelijk werk (gebruik van gevaarlijke producten).

Zulke brandwonden ontstaan wanneer een chemische stof zoals een

zuur, een base (natriumcarbonaat), een gas dat de ogen irriteert, koolwaterstoffen (benzine, trichloorethyleen ...), cement ... een reactie uitlokt en de huidstructuur geheel of gedeeltelijk beschadigt. Meestal worden de bovenste ledematen en het gezicht getroffen..

Diepte van brandwond

►► EERSTEGRAADS BRANDWONDEN

Eerstegraads brandwonden komen overeen met een erytheem. De huid is rood en voelt warm aan, maar is intact.

►► TWEEDEGRAADS BRANDWONDEN

Oppervlakkige tweedegraads brandwonden worden gekenmerkt door blaren die onmiddellijk of in de uren na het contact met een heet of irriterend element verschijnen.

De blaren zijn gevuld met een heldere vloeistof en de huid eromheen is rood (erytheem). De blaren kunnen breken door wrijving of druk. De dermis (diepe laag van de huid) wordt dan blootgelegd.

Als de pijn hevig is en de dermis rood, dan is er sprake van een oppervlakkige tweedegraads brandwond.

Wanneer de blaren meteen scheuren tijdens de verbranding, gaat het doorgaans om een diepe tweedegraads brandwond. Doet de wond geen pijn? Dan wil dat zeggen dat de zenuwuiteinden verbrand zijn. Als de dermis wit is, zijn de bloedvaten vernietigd en circuleert het bloed niet meer.

►► DERDEGRAADS BRANDWONDEN

Derdegraads brandwonden manifesteren zich als een zwartachtige, verdiepte wond. De huid rond de brandwond daarentegen is gezwollen. Omdat de zenuwen op de plaats van de brandwond beschadigd zijn, is de pijn alleen rond de wond voelbaar. Spieren en botten kunnen ook worden aangetast.

Complicaties zijn meestal plaatselijk. Als de genezing niet verloopt zoals het hoort, heeft dat esthetische en functionele gevolgen (de huid trekt samen).

Afhankelijk van de ernst van de brandwond duurt de behandeling tot enkele weken of is misschien zelfs een huidtransplantatie nodig. Als de wond niet op de juiste manier wordt behandeld, kan ze infecteren.

Bij een grote brandwond is ook uitdroging een andere mogelijke complicatie.

Eerste hulp

EERST WATER OM DE HUID TE REDDEN!

❖ **15 minuten - op 15 °C (lauw water) - op 15 cm**
Koel de brandwond onmiddellijk af!

- Haal het slachtoffer weg van de warmtebron en smoor de vlammen in brandende kleding.
- Haal het slachtoffer weg van de warmtebron.
- Als de kleren van het slachtoffer in brand staan:
 - ▶▶ Zorg dat hij of zij niet wegloopt.
 - ▶▶ Bedek de vlammen met een jas, deken of natuurlijk materiaal (katoen!) om ze uit te doven.
 - ▶▶ Laat het slachtoffer indien nodig over de grond rollen of giet water over de vlammen.
 - ▶▶ Koel de brandwonden dan 15 minuten af en bel 112.

Help het slachtoffer zo snel mogelijk!

- De brandwond afkoelen is belangrijk om de schade te beperken en de genezing te bevorderen. Door onmiddellijk lauw water over de brandwond te laten stromen voor minstens 15 minuten, daalt de temperatuur van de verbrande huid en voorkomt u dat de hitte van de brandwond het letsel nog verergert. In sommige gevallen leidt die eenvoudige ingreep tot spontane genezing.
- Laat water stromen over alle delen van het lichaam die aangetast zijn.
- Het water verlicht de pijn onmiddellijk.
- Verwijder indien mogelijk ringen, horloges, armbanden ...

Chemische en elektrische brandwonden

CHEMISCHE BRANDWONDEN

- Breng het slachtoffer onmiddellijk naar de douche.
- Laat het water van de douche voor een lange tijd over het slachtoffer stromen. Verwijder kleren en schoenen, tenzij die aan de huid kleven (uittrekken of losknippen).

- Het is uiterst belangrijk om de brandwond gedurende 30 tot 60 minuten onder lauw water te houden. De bedoeling is om de chemische stof na het contact zo snel mogelijk en ter plaatse te verdunnen en te verwijderen.
- Vermijd zoveel mogelijk contact tussen het spoelwater en de gezonde huid.
- Gebruik beschermende handschoenen om de aangetaste kleding in een dubbele plastic zak te plaatsen en te voorkomen dat andere personen zich ook verbranden.

ELEKTRISCHE BRANDWONDEN

Haal het slachtoffer in geval van een elektrische brandwond weg VOOR- DAT u hem of haar met water helpt.

Schakel bij twijfel eerst de stroom uit.

Aandachtspunten

- **Koel de brandwond af, maar NIET het slachtoffer!**
Gebruik NOOIT koud water en koel de wond maximaal 15 minuten af! Ga samen met uw kind onder de douche staan om het te sussen en dubbel trauma te vermijden, en ook om onderkoeling (hypothermie) te voorkomen. Bedek de brandwonden en wikkel het kind dan in een deken.

Thuisverzorging

Eerstegraads brandwonden verzorgen

- Breng meerdere keren per dag een dun laagje vochtinbrengende zalf aan gedurende één week, tot de roodheid verdwijnt (La Roche Posay, Avène, Flamigel of vraag uw apotheker om advies). Meestal is een verband niet nodig. Als u de wond wilt afdekken met een kompres, breng dan de zalf aan op het kompres voordat u het omdoet.
- Breng de zalf in geval van zonnebrand aan over een groot oppervlak.
U kunt samen uw kind onder de douche met lauw water gaan staan, zodat hij of zij het niet koud krijgt. Zorg ervoor dat uw kind de eerste 24 tot 48 uur regelmatig drinkt.
Houd zijn of haar temperatuur in de gaten en raadpleeg bij twijfel een arts.

Gedurende de eerste twee dagen is een lichte pijnstiller zoals paracetamol nuttig tegen de brandende pijn.

Als u twijfels hebt, kom dan meteen naar de spoedafdeling.

Alle andere brandwonden

- Koel de brandwond onmiddellijk af (zie 'Eerste hulp')!
- Ga onmiddellijk naar de spoedafdeling of bel 112.

Hygiëne

Was uw kind met een washandje zolang het een verband draagt. Laat uw kind geen bad of douche nemen.

Als alle wonden genezen zijn, kunt u het kind een bad geven met een milde zeep (bv. geurvrije vloeibare zeep).

Pijn en jeuk verlichten

Geef uw kind de medicijnen volgens het voorschrift als hij of zij klaagt over ongemak of pijn.

Uw kind kan jeuk hebben, maar mag niet krabben omdat dat de wonden infecteert of het genezingsproces vertraagt.

U kunt uw arts om antihistaminica vragen tegen de jeuk.

Voeding

Met een brandwond is het heel belangrijk dat uw kind veel drinkt en eiwitrijk voedsel eet.

Dat is essentieel voor de wondgenezing. Als uw kind weigert te drinken of te eten, moet u dat melden aan het behandelteam tijdens de consultatie

Thuisverzorging

Verwijder de verbanden niet zelf!

Als het verband (erg) vuil of nat is, ga dan voor een nieuw verband langs bij een arts of naar de spoedafdeling.

BRANDWONDEN IN HET GEZICHT

Reinig het gezicht met schoon water (kraanwater) en dep voorzichtig de aangetaste zone met een zachte en schone spons om het gezicht niet te beschadigen. Dep voorzichtig droog met een schone handdoek voordat u de zalf aanbrengt.

Breng de zalf indien nodig 3 tot 5 keer per dag aan om de huid gehydrateerd te houden, infectie te voorkomen en de verbrande zone te helpen genezen.

Om in het oog te houden

Ga onmiddellijk terug naar de spoedafdeling als:

- Uw kind tekenen van infectie vertoont (koorts, roodheid rond het verband, zwelling van de verbrande zones/ledematen, geel/groene afscheiding of slechte geur uit het verband);
- Uw kind weigert te drinken of te eten;
- Uw kind aangeeft dat de medicatie niet genoeg de pijn verlicht;
- De algemene toestand van uw kind verslechtert (het kind is lusteloos, prikkelbaar, huilt vaak ...).

En daarna ?

Wanneer uw kind geen verband meer draagt, masseert u de huid minstens 5 keer per dag in met een vochtinbrengende crème of een ander product dat uw arts heeft aanbevolen (gebruik een crème op basis van vitamine E of een crème van het merk La Roche Posay® of Avène®). Massages helpen de littekens te verzachten.

Een litteken ontwikkelt zich over een periode van 12 tot 24 maanden. Het is belangrijk om uw kind aan te moedigen het aangetaste lichaamsdeel te bewegen.

In de mate van het mogelijke moet de verbrande zone gedurende 12 tot 18 maanden worden beschermd met een zonnecrème die de hoogste bescherming biedt (SPF 50).

U moet de afspraken met het medische team absoluut nakomen, want die zijn uiterst belangrijk. De arts moet namelijk kunnen beoordelen hoe goed de brandwonden genezen, zodat de behandeling zo nodig kan worden aangepast (behoefte aan compressiekleding, fysiotherapie, kuurbehandeling).

Hoe voorkomt u brandwonden bij kinderen ?

- Draai de steel van de pannen weg van de rand van het fornuis.
- Installeer rookmelders in huis en controleer de batterijen twee keer per jaar.
- Bescherm kinderen tegen de zon en breng een minerale zonnebrandcrème aan (SPF 50!).
- Houd kinderen weg van de oven.
- Eet geen warm voedsel en drink geen warme dranken met een kind op uw schoot.
- Zorg ervoor dat kinderen niet aan het tafelkleed kunnen trekken en vervolgens hete drank morsen.
- Controleer altijd de temperatuur van het badwater voordat u het kind erin stopt.
- Controleer de temperatuur van voedsel en dranken voordat u ze aan het kind aanbiedt.
- Laat verlengsnoeren nooit in het stopcontact zitten en dek stopcontacten af.
- Houd lucifers en aanstekers buiten het bereik van kinderen.
- Beveilig uw open haard.

HÔPITAL UNIVERSITAIRE
DE BRUXELLES
ACADEMISCH ZIEKENHUIS
BRUSSEL

Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola
15 JJ Crocqalaan - 1020 Brussel
T +32 (0)2 477 33 11 – **M** communication@hubruxelles.be
www.huderf.be